

RP 107/2011 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 1 a och 2 § i lagen om apoteksavgift

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna propositionen föreslås det att lagen om apoteksavgift ändras. Enligt propositionen ska grunderna för apoteksavgiften, som fastställs på basis av apotekens omsättning, justeras så att förändringar i omsättningen beaktas. Dessutom föreslås att det i lagen görs en teknisk precisering till följd av en ändring av läkemedelslagen som trätt i kraft redan tidigare, och som gäller avdrag som

görs från omsättningen när det gäller service-ställen för apotek och apotekens webbtjänst.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2012 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2012, och den tillämpas första gången på den apoteksavgift som fastställs på basis av apoteksrörelsens omsättning 2011.

MOTIVERING

1 Nuläge och föreslagna ändringar

Enligt lagen om apoteksavgift (148/1946) ska apoteken årligen till staten erlægga en apoteksavgift, vars storlek fastställs i enlighet med apotekens omsättning. Apoteksavgiftens storlek fastställs enligt tabellen i 2 § 1 mom. i lagen på så sätt att apoteksavgiftens andel av omsättningen stiger i takt med att omsättningen ökar. De minsta apoteken betalar ingen apoteksavgift och de största apotekens avgift är elva procent av omsättningen. Enligt paragrafen behöver apoteksavgift inte erläggas om den årliga omsättningen är under 850 140 euro. Åren 2010 och 2009 fanns det nitton apotek som på grund av liten omsättning inte betalade apoteksavgift. År 2008 var motsvarande tal femton. Apoteksavgiften är som högst när apotekets omsättning överstiger 6

091 568 euro, då apoteksavgiften är 514 240 euro ökad med elva procent av den omsättning som överstiger gränsen.

Vissa avdrag får göras från apoteksrörelsens omsättning innan omsättningen som ligger till grund för apoteksavgiften fastställs. Apoteksavgiftens andel av apotekens totala omsättning efter avdragen enligt 1 a § i lagen har varit knappt sju procent. Det föreslås att till 1 a § 1 mom. i lagen fogas ett omnämnande av serviceställe för apotek och apotekets webbtjänst. Omsättningen för dessa är en del av apoteksrörelsens omsättning, från vilken avdragen som avses i bestämmelsen kan göras. Ändringen är en teknisk precisering som beror på en ändring (1112/2010) av läkemedelslagen, som trädde i kraft i början av februari 2011. De föreslagna bestämmelserna motsvarar nuvarande praxis.

Eftersom apoteksavgiften stiger progressivt i takt med att omsättningen ökar, betyder det att om tabellen hålls oförändrad ökar apoteksavgiftens andel av apotekens omsättning uppskattningsvis med sammanlagt 1,5 miljoner euro samtidigt som också de minsta apoteken blir tvungna att betala apoteksavgift.

Om omsättningsgrupperna samt eurobeloppen för apoteksavgiften vid omsättningens nedre gräns har föreskrivits i lagen om apoteksavgift tills 30.6.1983. I och med ändring av lagen om apoteksavgift som trädde i kraft 1.7.1983 har statsrådet kunnat justera apoteksavgiftstabellen årligen med ett belopp som motsvarar den procentuella förändringen i apotekens totala omsättning. Sedan ingången av 2003 har det åter föreskrivits om apoteksavgiftens storlek i lagen om apoteksavgift. Samtidigt ändrades grunder som inverkar på fastställandet av apoteksavgiften så, att apoteksavgiften fastställs huvudsakligen på basis av försäljningen av läkemedel till allmänheten och inte på basis av totalomsättningen. Före ändringen var apoteksavgiftens andel av apotekens totalomsättning i genomsnitt 7,2 %. Utanför den omsättning som ligger till grund för apoteksavgiften lämnades från och med år 2003 avtalstillverkning mellan apoteken, läkemedelsförsäljning till social- och hälsovårdsinrättningar och försäljning av andra produkter än läkemedel. Under åren 2003–2008 har apoteksavgiftens genomsnittliga andel varierat mellan 6,7 procent och 7,1 procent. Apoteksavgiftstabellen ändrades senast genom lag 1116/2010, som trädde i kraft vid ingången av 2011, i vilket sammanhang förändringen i apotekens totala omsättning från 2008 till 2009 beaktades. Tabellen tillämpades första gången på den apoteksavgift som fastställdes på basis av omsättningen 2010. Apotekens omsättning förblev i stort sett oförändrad 2009. År 2010 minskade apotekens totala omsättning med en procent på grund av bl.a. den sänkning av priserna på läkemedel som orsakades av referensprissystemet som trädde i kraft föregående år. Apoteksavgiftens andel av apotekens totala omsättning efter avdragen enligt 1 a § i lagen var då i genomsnitt 6,3 procent av den omsättning som låg till grund för apoteksavgiften. Det föregående året var de motsvarande andelarna 6,0 och 6,5 procent.

Det föreslås att 2 § 1 mom. i lagen ändras i fråga om den apoteksavgift som ska debiteras för 2012 så att apoteksavgiftens andel av den omsättning som ligger till grund för apoteksavgiften i genomsnitt uppgår uppskattningsvis till 6,9 procent. Skillnaden jämfört med år 2010 beror bland annat på det att Helsingfors universitetsapotek och Östra Finlands universitetsapotek har betalat apoteksavgiften till staten från och med 2011 samt på apoteksavgiftstabellens progressiva karaktär. Tabellens omsättningsgrupper och eurobeloppen för apoteksavgiften vid omsättningens nedre gräns bör ändras. Apotekens omsättning har inte ökat år 2010. Apotekens omsättning 2011 uppskattas öka med cirka 2,5 procent jämfört med föregående år, eftersom det förväntas att antalet klienter och expedierade recept ökar något i och med att befolkningen blir äldre. Referensprissystemets minskande effekt på omsättningen har sedan 2010 synts i apotekens omsättning för hela året sedan. Justeringen av apoteksavgiftstabellen har beräknats utifrån den gällande tabellen med koefficienten 1,025. Apoteksavgift behöver enligt propositionen inte erläggas om den årliga omsättningen är under 871 393 euro. Apoteksavgiften är som högst när apotekets omsättning överstiger 6 243 857 euro, då apoteksavgiften är 527 096 euro ökad med elva procent av den omsättning som överstiger gränsen.

2 Propositionens konsekvenser

Den föreslagna ändringen av apoteksavgiftstabellen innebär att den apoteksavgift som fastställs på basis av omsättningen 2011 inbringar cirka 150 miljoner euro, medan omsättningen 2010 inbringade cirka 143 miljoner euro. Uppskattningen avviker från budgetpropositionen för 2012 till riksdagen där apoteksavgiften beräknats inbringa 160 miljoner euro. Skillnaden beror på att uppskattningen blivit exaktare efter det att uppgifterna om omsättningen för 2010 bekräftats. Före 2011 har den årliga apoteksavgiften inbringat cirka 120 miljoner euro. Förändringen beror på en ändring som trädde i kraft vid ingången av 2011 (lagarna 1116/2010 och 1117/2010) på basis av vilken även universitetsapoteken betalar apoteksavgift till staten.

Staten ersätter Helsingfors och Östra Finlands universitet årligen med ett belopp som motsvarar den apoteksavgift som erläggs för universitetens apoteks rörelse. En ändring av tabellen på det sätt som föreslås innebär att antalet apotek som är befriade från apoteksavgiften på grund av att de har liten omsättning uppskattas förbli omkring tjugo apotek och att den genomsnittliga apoteksavgiften för andra apotek ska vara under sju procent av apotekens totala omsättning.

3 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet. Ett förslag till apoteksavgiftstabell som utarbetats av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområ-

det har använts som underlag vid beredningen.

4 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2012 och avses bli behandlad i samband med den.

5 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2012. Lagen tillämpas första gången 2012 på den apoteksavgift som fastställs på basis av apotekens omsättning 2011.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag**om ändring av 1 a och 2 § i lagen om apoteksavgift**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om apoteksavgift (148/1946) 1 a § 1 mom. och 2 §, sådana de lyder 1 a § 1 mom. i lag 701/2002 och 2 § i lag 1116/2010, som följer:

1 a §			
När apoteksavgiften fastställs ska mervärdesskatten avdras från omsättningen för apoteket, dess filialapotek och medicinskåp, serviceställena för apoteket och apotekets webbtjänst.	1 016 139 – 1 306 607	8 685	7,00 %
	1 306 607 – 1 596 749	29 018	8,00 %
	1 596 749 – 2 033 572	52 229	9,00 %
	2 033 572 – 2 613 212	91 543	9,50 %
	2 613 212 – 3 194 464	146 609	10,00 %
	3 194 464 – 3 775 394	204 734	10,25 %
	3 775 394 – 4 792 503	264 279	10,50 %
	4 792 503 – 6 243 857	371 076	10,75 %
	6 243 857 –	527 096	11,00 %

2 §
Apoteksavgiften fastställs enligt omsättningsgrupper på följande sätt:

Apotekets omsättning €	Apoteksavgiften vid omsättningens nedre gräns €	Avgiftsprocent för omsättning som överstiger den nedre gränsen
871 393 – 1 016 139	0	6,00 %

Apoteksavgiften fastställs i hela euro. En apoteksavgift som är mindre än tio euro tas inte ut.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.
Lagen tillämpas första gången på den apoteksavgift som fastställs på basis av apoteksrelsens omsättning 2011.

Helsingfors den 28 oktober 2011

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Paula Risikko*

Bilaga
Parallelltext

Lag

om ändring av 1 a och 2 § i lagen om apoteksavgift

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om apoteksavgift (148/1946) 1 a § 1 mom. och 2 §, sådana de lyder 1a § 1 mom. i lag 701/2002 och 2 § i lag 1116/2010, som följer:

Gällande lag

1 a §

När apoteksavgiften fastställs avdras mervärdesskatten från apotekets och dess filialapoteks samt medicinskåps omsättning.

2 §

Apoteksavgiften fastställs enligt omsättningsgrupper på följande sätt:

Apotekets omsättning €	Apoteksavgiften vid omsättningens nedre gräns €	Avgiftsprocent för omsättning som överstiger den nedre gränsen
850 140 – 991 356	0	6,00 %
991 356 – 1 274 739	8 473	7,00 %
1 274 739 – 1 557 804	28 310	8,00 %
1 557 804 – 1 983 973	50 955	9,00 %
1 983 973 – 2 549 475	89 310	9,50 %
2 549 475 – 3 116 550	143 033	10,00 %
3 116 550 – 3 683 311	199 740	10,25 %
3 683 311 – 4 675 613	257 833	10,50 %
4 675 613 – 6 091 568	362 025	10,75 %
6 091 568 –	514 240	11 %

Apoteksavgiften fastställs i fulla euro. En apoteksavgift som är mindre än tio euro tas inte ut.

Förslagen lydelse

1 a §

När apoteksavgiften fastställs ska mervärdesskatten avdras från *omsättningen för apoteket, dess filialapotek och medicinskåp, serviceställena för apoteket och apotekets webbtjänst.*

2 §

Apoteksavgiften fastställs enligt omsättningsgrupper på följande sätt:

Apotekets omsättning €	Apoteksavgiften vid omsättningens nedre gräns €	Avgiftsprocent för omsättning som överstiger den nedre gränsen
871 393 – 1 016 139	0	6,00 %
1 016 139 – 1 306 607	8 685	7,00 %
1 306 607 – 1 596 749	29 018	8,00 %
1 596 749 – 2 033 572	52 229	9,00 %
2 033 572 – 2 613 212	91 543	9,50 %
2 613 212 – 3 194 464	146 609	10,00 %
3 194 464 – 3 775 394	204 734	10,25 %
3 775 394 – 4 792 503	264 279	10,50 %
4 792 503 – 6 243 857	371 076	10,75 %
6 243 857 –	527 096	11,00 %

Apoteksavgiften fastställs i *hela* euro. En apoteksavgift som är mindre än tio euro tas inte ut.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2012.

Lagen tillämpas första gången på den apoteksavgift som fastställs på basis av apoteksrelsens omsättning 2011.